

OBRAZLOŽENJE UZ ZAKON O ŠUMAMA

I – PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA O ŠUMAMA

Pravni osnov za donošenje Zakona o šumama (u daljem tekstu: Zakon) sadržan je u odredbama člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, kojim je utvrđeno da Skupština Zeničko-dobojskog kantona donosi zakone neophodne za izvršavanje nadležnosti Kantona.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je, odlučujući o zahtjevima za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi sa Zakonom o šumama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 20/02, 29/03 i 37/04), podnesenim od strane Općine Konjic i Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 14. aprila 2009. godine, donio je Presudu broj U-26/08 („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/09), kojom je utvrđeno da je Zakonom o šumama povrijeđeno pravo općina na lokalnu samoupravu. Ovom Presudom Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine data je mogućnost i ostavljen rok da, kao prelazno rješenje, u konsultaciji sa Savezom općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, usaglasi novi tekst Zakona o šumama. Obzirom da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nije u ostavljenom roku donio Zakon o šumama, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je donijela Uredbu o šumama („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 83/09, 26/10, 38/10 i 60/11), koja je kao prijelazno rješenje trebala da bude na snazi do donošenja Zakona o šumama u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.

Načelnik Općine Konjic je protiv Uredbe o šumama uložio tužbu Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti donošenja iste. Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je donio novu Presudu U-28/10 od 23.03.2011. godine kojom je utvrđeno da je i Uredbom o šumama povređuje pravo Općine Konjic na lokalnu samoupravu, jer Vlada Federacije Bosne i Hercegovine nije imala ustavni i zakonski osnov da Uredbom uređuje oblast šumarstava. U navedenoj Presudi je dat rok od šest mjeseci od dana objavljivanja presude u „Službenim novinama Federacije BiH“ da se zakonom uredi materija koja je regulirana osporenim Uredbom, a da se u ostavljenom roku može primjenjivati Uredba o šumama.

Obzirom da Vlada do danas nije ponudila tekst Zakona o šumama koji bi ispunio zahtjeve navedene u presudi Ustavnog suda te tako propustila rok za donošenje koji je dat u Presudi od 06.12.2011. godine, na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine nema propisa kojim se uređuje oblast šumarstva.

Imajući u vidu funkcije šume i činjenicu da šume i šumsko zemljište u Federaciji Bosne i Hercegovine zauzimaju preko 50 % ukupne površine, jasno je da upravljanje i privređivanje šumama i šumskim zemljištem predstavlja vitalni interes i da je nužno da se ova oblast što prije uredi.

S obzirom na navedeno, kao i činjenicu da je upravljanje šumama i šumskim zemljištem specifična aktivnost koja, u cilju efikasnosti i operativnosti, ima ogroman značaj

za općine, Zeničko-dobojski kanton i Federaciju BiH u cjelini, a imajući u vidu odredbu člana III (2) c) i i) Ustava Federacije BiH, gdje je propisano da su Federacija i kantoni zajednički nadležni za politiku zaštite čovjekove okoline i korištenje prirodnih bogatstava, Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu smatra potrebnim da se ova oblast, do donošenja federalnog Zakona o šumama, uredi na kantonalnom nivou.

Ovo je potrebno u cilju održavanja kontinuiranog upravljanja, planiranja i gazdovanja ovim značajnim resursom. Time bi se zaštitio ovaj prirodni resurs, uspostavili mehanizmi za zaštitu i čuvanje šuma, te očuvala ekonomska stabilnost preduzeća šumarstva i drvne industrije koja je okosnica privređivanja na našem Kantonu.

III – OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

U poglavlju I OPĆE ODREDBE (član 1-4) Zakona navedeno je da ovim Zakonom uređuje očuvanje i zaštita šuma i šumskog zemljišta, jačanje njihovih funkcija, planiranje u šumarstvu i upravljanje šumama i šumskim zemljištem, ekonomske funkcije, finansiranje biološke obnove šuma na teritoriji Zeničko-dobojskog kantona, nadzor nad primjenom ovog Zakona, kaznene odredbe kao i druga pitanja od značaja za šume i šumska zemljišta. Također je data definicija šume i šumskog zemljišta kao i definicije pojmova koji se koriste u Zakonu.

U poglavlju II PLANIRANJE U ŠUMARSTVU (član 5-8) propisano je da se šumama na određenom području gospodari po odredbama šumskoprivredne osnove, godišnjeg plana gospodarenja i projekta za izvođenje radova u šumarstvu. Također je propisan način i uslovi donošenja i izrade šumskoprivrednih osnova za državne šume i za privatne šume kao i period važenja istih, uslovi gazdovanja šumama ako šumskoprivredne osnove nisu važeće, obim sječa, obaveza usaglašenosti šumskoprivrednih osnova sa drugim planskim dokumentima kao i obavezno izvještavanje općine o svim radovima na njenom području.

U poglavlju III PRIVREĐIVANJE U ŠUMARSTVU (član 9-14) propisana je procedura odabira i doznake stabala za sječu, način izvršavanja obaveza biološke obnove šuma, način izvođenja tehničkog prijema radova po izvedenim projektima, uslovi i način izvođenja radova u šumarstvu kao i zabrana obavljanja čistih sječa.

U poglavlju IV ZAŠTITA PROTIV BIOTIČKIH I NEBIOTIČKIH AGENSA (član 15-16) propisan je način provođenja mjera zaštite šuma kao i obaveza obnove šuma koje su oštećene usljed djelovanja različitih faktora.

U poglavlju V PROMET DRVETA I NEDRVNIH ŠUMSKIH PROIZVODA (član 17) propisan je način i uslovi pod kojima se može drvo i nedrvni šumski proizvodi stavljati u promet.

U poglavlju VI ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA (član 18-21) propisan je režim gospodarenja i način proglašenja šuma sa posebnom namjenom .

U poglavlju VII ZAŠTITA ŠUMA I ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA OD ŠTETA (član 22-25) propisano je na koji se način i pod kojim uslovima može u blizini šuma ložiti vatra, graditi objekti, odlagati otpad, vršiti pašarenje i sakupljanje žira.

U poglavlju VIII NEDRVNI ŠUMSKI PROIZVODI i ZAŠTITA UGROŽENIH VRSTA (član 26-27) propisan je uslov za gajenje i iskorištavanje nedravnih šumskih proizvoda i ugrožene vrste čija je sječa zabranjena.

U poglavlju IX SAOBRAĆAJ U ŠUMAMA (član 28-30) propisan je uslov za gradnju i održavanje šumskih puteva i infrastrukture kao i kretanje motornih vozila po šumskim komunikacijama.

U poglavlju X UPRAVLJANJE ŠUMAMA (član 31-34) propisano je upravljanje i uvjeti upravljanja državnim i privatnim šumama. Također je propisano da vlasnici privatnih šuma stručne poslove gospodarenja privatnim šumama prenose na Kantonalnu upravu ili na drugo pravno lice pod određenim uslovima, te da naknada za obavljanje tih stručnih poslova može iznositi najviše 10 % od cijene na panju šumskih drvnih sortimenata po cjenovniku korisnika državnih šuma.

U poglavlju XI EKONOMSKE FUNKCIJE ŠUME (član 35-40) propisano je da na području Kantona posluje kantonalno šumsko-privredno društvo odnosno korisnik državnih šuma. Poslove gospodarenja državnim šumama korisniku šuma ugovorom prenosi Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

Također je propisano pod kojim uslovima se vrši prodaja šumskih drvnih sortimenata, način vođenja evidencija o izvršenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumskorazvojnima planovima, šumskoprivrednom osnovom, godišnjim planom gospodarenja i projektom za izvođenje. Isto tako je propisana i obaveza korisnika državnih šuma da plaća naknadu u visini 7% od ostvarenog prihoda od drveta računajući cijenu drveta na panju i prihoda ostvarenog od nedravnih šumskih proizvoda i to 2 % u korist Budžeta Kantona, a 5 % u korist općine na čijoj teritoriji se ostvaruje prihod.

U poglavlju XII PROMJENA NAMJENE ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA I GRADNJA U ŠUMI (član 41-45) propisana je procedura promjene namjene šumskog zemljišta, uslovi za krčenje šuma, gradnja objekata u šumi i na šumskom zemljištu, davanje državnih šuma i šumskog zemljišta u zakup te uslovi i način za uspostavu prava služnosti na istom.

U poglavlju XIII ŠUMARSKE INSTITUCIJE (član 46-48) propisani su poslovi Kantonalne uprave za šumarstvo kao i poslovi čuvara šuma.

U poglavlju XIV FINANSIRANJE (član 49-53) propisani su izvori sredstava za finansiranje poslova predviđenih ovim Zakonom radi ostvarivanja općeg interesa i dugoročnih ciljeva zasnovanih na principima održivog gospodarenja šumama. Također je ovim Zakonom propisana i obavezna naknada za općekorisne funkcije šuma koju plaćaju sva pravna lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti na teritoriji Zeničko-dobojskog kantona kao i djelovi pravnih lica čije je sjedište van Kantona, a obavljaju djelatnost na teritoriji Kantona, u visini od 0,07 % od ukupno ostvarenog prihoda. Propisana je i namjena utroška ovih sredstava

U poglavlju XV NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA (član 54-57) propisano je da Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu vrši nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona, kao i upravni nadzor nad obavljanjem poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Ovim Zakonom je propisano i to da inspeksijski nadzor nad primjenom ovog Zakona vrši Kantonalna uprava za inspeksijske poslove - šumarska inspekcija.

U poglavlju XVI KAZNENE ODREDBE (član 58-61) propisane su kazne, sankcije i zaštitne mjere.

U poglavlju XVII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (član 62-66) propisani su rokovi za preuzimanje određenih poslova kao i postupanje u prelaznom periodu, datum primjene i stupanje na snagu Zakona.

IV - POSTUPAK DONOŠENJA

Imajući u vidu da na području Federacije BiH, a samim tim i na području Zeničko-dobojskog kantona već duže vremena nema Zakona o šumama, a zbog okolnosti koje su navedene u Razlozima za donošenje ovog Zakona.

Kako bi se šume i šumsko zemljište Kantona kao dobro od općeg interesa, koje uživaju posebnu brigu Kantona zaštitile, potrebno je u što je moguće kraćem roku donijeti Zakon o šumama.

Imajući u vidu navedeno predlažemo Vladi Zeničko-dobojskog kantona da donese Zaključak o utvrđivanju Nacrta Zakona o šumama i isti dostavi u dalju Skupštinsku proceduru u redovnom postupku.

V – DODATNA FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva.

O b r a đ i v a č

**Ministarstvo za poljoprivredu,
šumarstvo i vodoprivredu**

